

Yttrande

NV-05024-24

Remiss av Naturvårdsverkets föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av fiskeredskap som omfattas av producentansvaret

Naturvårdsverket

registrator@naturvardsverket.se

2024-09-27

Ärendenummer NV-05024-24

Synpunkter från Håll Sverige Rent

Håll Sverige Rent välkomnar Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling och transport av avfall som utgörs av fiskeredskap. Det är en viktig åtgärd för att minska nedskräpningen i våra vattenmiljöer och säkerställa att uttjänta fiskeredskap inte hamnar i naturen.

Positiva aspekter:

- *Schablonmodellen för ersättning:*

Vi stödjer den schabloniserade avgiftsmodellen, där kommunernas ersättning baseras på land- och vattenareal samt antal insamlingsplatser. Det är rimligt att kommuner med fler insamlingsmöjligheter får en högre ersättning, då fler insamlingsplatser underlättar för konsumenter att göra rätt och därmed minskar risken för att fiskeredskap hamnar i naturen. Det ska vara lätt för konsumenter att lämna sina fiskeredskap på rätt ställe, vilket gör tillgången till återvinningsstationer avgörande.

Förslag till förbättringar:

- Uppmuntran till hållbara produkter:

Vi noterar att nuvarande förslag inte uppmuntrar producenter att minska avfallsmängden eller öka återvinningsbarheten av sina produkter. Även om detta inte är huvudfokus för Håll Sverige Rent i denna remiss, är det en viktig aspekt att överväga. Avgiften bör eventuellt också ta hänsyn till mängden inlämnade redskap, mätt i vikt, vilket skulle uppmuntra till en ökad återvinning och skapa incitament för producenter att utveckla mer hållbara produkter.

-Tillsyn av producenter:

Finansieringen ska ske av den eller de producentansvarsorganisationer för fiskeredskap som är anmälda till Naturvårdsverket. Vi vill säkerställa att det inte finns ett mörkertal av företag som inte är anslutna till en PRO och därför inte heller rapporterar sina fiskeredskap. Vi vill därför lyfta fram behovet av att Naturvårdsverket utövar tillsyn av producenter. Särskilt viktigt blir det då det i dagsläget inte finns en producentansvarsorganisation anmäld till Naturvårdsverket.

- Kostnadsjustering:

Då förordningens mål är att minst 20% av fiskeredskapen ska samlas in redan 2027 så är det viktigt att kostnaderna justeras för producenterna när kommunernas faktiska kostnader rapporteras in 2026. Det nuvarande systemet bygger på schablonkostnader, men det är oklart om och hur ersättningen kommer att förändras när de faktiska kostnaderna blir tillgängliga. Vi anser att de föreslagna schablonkostnaderna är rimliga tills vidare, men det är viktigt att föreskrifterna ger utrymme för en eventuell justering baserat på den faktiska kostnadsrapporteringen.

- Otydlighet kring kommunernas ansvar:

Det bör klargöras att kommunerna har en skyldighet att ha insamlingsplatser för fiskeredskap. Om en kommun inte erbjuder insamlingsmöjligheter, bör det vara producentansvarsorganisationernas ansvar att säkerställa att det finns en fungerande

insamlingsinfrastruktur i området. Vi föreslår en tydligare formulering kring detta för att undvika oklarheter om vilket ansvar respektive aktör har.

-Långsiktig hållbarhet och uppföljning:

För att säkerställa att ersättningsmodellen förblir rättvis och effektiv föreslår Håll Sverige Rent att Naturvårdsverket utvärderar effekten av föreskrifterna årligen, med särskilt fokus på om systemet uppfyller sitt syfte att minska nedskräpning. Dessutom skulle regelbundna skräpmätningar ge viktig information för att justera ersättningsnivåer och säkerställa att fiskeredskap inte fortsätter att utgöra ett miljöproblem.

-Informationskrav:

Vi kan inte se några skrivningar i remissunderlaget som reglerar hur och på vilket sätt informationsansvaret för producenter och/eller staten skall säkerställas. Eftersom det är brukare av fiskeredskap som avses (och inte verksamheter) behövs särskilda åtgärder för att nå ut med information kring avfallshanteringen, de negativa miljöeffekterna samt återvinningsmöjligheterna. Vi vill se att underlaget kompletteras med tydliga mål avseende informations- och kommunikationsåtgärder samt ansvarsfördelning.

Vänliga hälsningar

Johanna Ragnartz

VD, Håll Sverige Rent